

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marțea, Joia și Sâmbătă.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru streinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la

Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 47.

Correspondențele sînt a se adresa la:

Redacțiunea „Telegrafului Român“, strada Măcelarilor Nr. 30.
Epistole nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Prenumeratiune nouă

„Telegraful Român“

care apare de trei ori pe săptămână, deschidem pe anul 1885, cu prețul cel mai moderat, ce se poate vedea în fruntea foaiei.

Banii de prenumerațiune se trimit mai cu înlesnire pelângă asignațiunii postale (Posta utalvány — Post-Anweisung.) Numele prenumerațiunii, al comunei unde se află cu domiciliul, și eventual al poștei ultime se fie scrise bine, ca să se poată ceti.

Se atrage atențiunea on. domni abonați, al căror abonament se sfârșește cu ultima Decembre 1884, a-și înnoi din vreme abonamentul, pentru ca să nu fie espeditura silită a sista, sau a întârșia cu espedarea foiei*).

Editura „Telegrafului Român“ în Sibiu.

* O înlesnire foarte mare în espedițiune se face prin lipirea unei fășii de adresă dela abonamentul ultim.

Sibiu, 18 Ianuarie

Știri triste ne aduce firul telegrafic din toate părțile lumii. Anarchia începe a se manifesta tot mai pe față în groasnicele sale consecuențe, și statele încep a se îngrădi contra acestui comun inamic al omenimei prin contracte de stat.

Am vorbit deja despre convenția dintre Germania și Rusia în sensul căreia delicturile politice încă nu mai sunt scutite de estradarea delincuenților. Am vorbit și despre ultima terribilă manifestațiune a anarchistilor, cari au causat mai multe esplosiuni cu dinamită în Londra, nimicind edificii monumentale și vieți de om.

Paralel cu statul în aplicarea de măsuri drastice contra anarchismului modern se vede că voește să se inițieze și o mișcare binefăcătoare din partea bisericeii. Ca totdeauna, așa și acum biserica apuseană și îmbracă tendențele în vestmânt politic, voind cu chipul acesta a îndupleca lumea să creadă, că curentul anarchic este a se atribui umilitei stări în care se află ea și în special capul ei vizibil, pontificele din Roma.

Acțiunea ce se prepară din partea bisericeii ni se prezintă ca drăgălașă licurire a răsăritului purpuriu, și noi ne credem îndreptățiți a nutri speranța, că va răsări luminosul soare al acțiunii bi-

sericești, care va încălzi și lumina, topind sloii de ghiată, cari încep a se grămădi pe inimile omenești. Ni se pune în vedere unirea bisericeii lui Christos și reîntemeierea timpurilor fericite dinainte de scisiunea ierarhică.

Probabilitatea acestei uniri se basează deocamdată pre presupuneri, cari nu sunt cu totul nemotivate.

Între ruthenii din Galiția domnește mare neli-niște pentru prigonirea lor bisericească. Se știe că ruthenii s'au unit cu biserica romană rezervându-și deplină independența în afacerile lor interne bisericești.

Din resputeri se lucră la desnaționalizarea ruthenilor din Galiția și polonizarea lor, întocmai ca și la noi cu maghiarizarea. Iesuiții poloni terorizează pre bieții rutheni fără nici o milă și în timpul din urmă le-a succes a ajunge în Lemberg la putere.

Ruthenii au venit la cunoștință că supremația catolică bisericească ași mână le absoarbe naționalitatea și s'a pornit o vie mișcare în sinul bisericeii lor. I se deneagă Romei dreptul de amestec în afacerile interne ale bisericeii ruthene din Galiția, și oamenii se provoacă la actul unirei, prin care se garantează bisericeii unite cu Roma independența în toate afacerile interne.

În măsura cu care creștea mișcarea pentru independența bisericeii ruthene și conservarea naționalității, creștea și persecuțiunea contra bărbatilor naționali din cler. Cunoscutul Naumovici — patriotul din vestitul proces de înaltă trădare, fu luat la ochiu de iesuiții poloni și denunțat că propagă schisma, și trecerea ruthenilor la ortodocșie.

Archiepiscopul de Lemberg Sembratovici chemă pe Naumovici „ad audiendum verbum.“

În cele următoare vom reproduce extractiv adevărata stare a lucrului din o epistolă adresată de Naumovici diariului „Slovo.“

Naumovici ne spune că chemat fiind la Lemberg i s'a făcut întrebarea, că mai ține el la unione, la care a răspuns cu da; apoi că voește să meargă la Roma spre a se apăra înaintea congregațiunii incușișionale, la care Naumovici respunde că va merge, însă numai după ce se va prevedea cu parale, căci acuma lipsit fiind de parochie, n'are nici un venit. Această călătorie o va face în interesul bisericeii ruthene din Galiția, care geme sub apășarea iesuiților și a resurrecțiștilor. Amestecul ierarhiciei romane în afacerile interne ale bisericeii ruthene unite este atentat, căci aceasta este contra condițiunilor de unire, și până nu se va curma acest amestec, nu va fi pace în biserică.

Aceasta este opinia inteligenței și a poporului.

Naumovici mai spune că o seamă a amicilor sei l'au sfătuit să nu meargă la Roma, căci papa încungiurat fiind de iesuiți, nu poate face nimica, la ce Naumovici a răspuns, că el va merge la Roma, căci acuma nu se mai poate ascunde starea lucrului. Uniune sau ortodocșie? aceasta este întrebarea cea mai arătoare astăzi. Dênsul este prezentat ca inamic al uniunii, deși el este amicul ei, însă numai al unirei adevărate, al unirei creștinești. Uniunea după cum o cuprind iesuiții este o imposibilitate. Naumovici are în vedere cestiunea: când se va uni din nou biserica lui Christos? Când se va întempla adevărata unire universală a bisericeii? Naumovici crede că dacă se va decide afacerea dênsului la Roma afirmativ, atunci foarte ușor se poate întempla să se unească întreagă biserica lui Christos. Biserica catolică este în mare strimtoare, protestantismul și indiferentismul religios i s'a urcat în spate. Ori ce om poate deci vedea, că ea nici odata n'a avut mai mare lipsă de spriginul și simpatia frățească a lumii creștine ca și acuma, când ea stă în luptă cu credincioșii sei. Cel mai înțelept și mai salutar lucru în această situație desperată ar fi, ca biserica din Roma să fie, ceea ce este, adevărată și nu stat, și renunțiând dela fictiva supremație asupra bisericeii ortodocșe, supremație, care în realitate nu există, și nu se poate justifica, prin aceasta să-și câștige iubirea bisericeii universale. Biserica orientală pentru binele păcei ar primi o situație, ca și cea înainte de desbinarea ierarhică.

Acestea sunt vederile patriotului rutean și ele nu sunt fără oare-care temeiu. Din punct de vedere național rutean împăcarea contrastelor dintre cele două bisericeii ar fi cel mai potrivit mijloc pentru bunăstarea și prosperarea rutenilor. Încetând odată persecuția religioasă din partea polonilor, ar înceta, și motivul sub care se terorizează rutenii în crâncena luptă contra desnaționalisării. Atunci s'ar lucră pe față întocmai ca la noi. Este curios că atentatele contra naționalității popoarelor pretutindenea se urmăresc sub titlu justificător, cum s'ar țice: în Galiția unirea, la noi cultura, ca și când rutean fără a fi polon, și român fără a ști ungurește ar fi anacronisme în istoria popoarelor.

Din scrisoarea lui Naumovici vedem că mai multe coincidențe prezentează unirea bisericeii lui Christos ca probabilitate. Rusia în totalitatea ei se poartă cu respect și simpatie față cu biserica apuseană. Dovadă resensul cu care s'a primit purtarea nunțiului papal la încoronarea țarului Alecsandru al doilea; a produs resens nunțul papal stând la

FOIȚA.

Curierul literar.

Sumar: Lucrările „învățașilor de provincie“ din apus în legătură cu acelea ale învățașilor din capitale. Folosul ce trag acestia din urmă din cele dintâi. — O încercare de a se oltoi „învățașul de provincie“ în România, făcută în 1871—1874 de ministerul instrucțiunii publice din țeara noastră.

Pe lângă cărțile de interes general care se vîd anunțate pe fie-care săptămână în revistele bibliografice germane sau franceze, cercetătorii dărește, perdute în mijlocul celorlalte, și alte publicațiuni destinate a lămurii puncte speciale, cestiuni locale, fie istorice, fie politice, fie științifice.

Adeseori, ce de talent și ce de muncă nu se jertfesc pentru alcătuirea unor asemenea lucrări, ai căror autori știu tare sigur că nu vor trage decât atențiunea unui număr mic, foarte mic de cetitori. Și cu toate acestea, decât folos nu's aceste lucrări învățașilor celor mari, când ei caută pu-ternice temeuri pentru a-și așeșă și întări afirmațiunile operilor lor.

Cărțile publicate în Franția de diferiți cercetători de prin orașele secundare, adevărat de aceia pe cari critica parisișană îi numește adeseori suridând „erudiți de provincie“ — și cărțile publicate în Germania de profesorii de pe la micile universități și seminare, sunt pentru întregul edificiu al științei omenești ceea ce fură meșterii cei mici și recunoscuți cari ajutară pe Michel Angiolo și Lochner să zidească, în tot sau în parte, incomparabilele catedrale ale Romei și Coloniei.

Învățașul modest și mărginit numai într'o singură cestiune pe care și-o iubește și o studiază în cele mai mici amănunte ale ei, nu caută sau nu vrea să caute cari sunt legăturile cestiunii sale cu alte cestiuni mai mari, mai însemnate și de un interes mai răsărit. — Ceilalți însă, cei pe care critica nu-i numește „învățaș de provincie“, profitând de descoperirile particulare ale provincialilor vor schimba de multe ori firul vederilor lor într'un mod mai drept și mai adevărat, mulțămită arătărilor modestului „învățaș de provincie.“

Câte preschimări nu s'au prefăcut în diferitele epizode ale istoriei franceze și câte nu sunt încă de făcut în acelea ale istoriei germane, în urma unor publicațiuni cari apar pe tăcute, într'un oraș de mâna a treia la un librar necunoscut și purtând ca nume de autor un nume fecereșnic de ori ce

reclamă și cu o notorietate care se mângăiește între cafeneaua și biserica acelu oraș de a treia mână.

Pre lângă cărți, se adăogăm și memoriile manuscrise trimise de aceiași „învățaș de provincie“ academiilor locale și Institutului din Paris. Altă dată, erudiții cei mari „învățaș de capitale“, desprețuiau aceste memorii și se grăbeau, îndată după primire și fără cetire, a le trece ad acta cum honore, adevărat la dosarul uitării vecinului somn. De când însă mulțămită unor astfel de memoriuri, câteva din științele contemporane, bună-oară ca antropologia, poleontologia și știința preistorică, s'au constituit și au devenit într'adevăr științe, de atunci corpurile învățate ale Franției și ale Germaniei, erudiți iluștri ca nemuritorul Broca și dl Wirchow nu mai aruncă făcutul învățașilor provinciali, ei, toți împreună îl cern și-l lămuresc ca și cum dênsul ar veni dela aceia pe care suntem obicinușiți a-i numi luceaferii științei europene.

Nici vorba, nu pretindem că tot ce se trimite la Paris sau la Berlin, la Lipsca sau la Viena de învățașii de prin provincie e minunat de bun; nici că din toate lucrările lor știința va trage neasemuite foloase. Nu; căci sunt și acum ca și mai înainte, prin operile arhiologilor și istoricilor provinciali lucrări care ar putea da naștere la șagălnice co-

ușa bisericii sub decursul încoronării spre a nu se profana prin intrarea în o biserică ortodoxă. Cu totul altcum s'a purtat metropolitul din Kiev, el a intrat în biserică catolică, și a binecuvântat pe credincioșii papei.

În timpul din urmă s'au schimbat și biserica apuseană. La instalarea actualului patriarh Ioachim al IV a fost de față și nuntialul papal. Acesta este primul cas de conciliare dela desbinarea ierarhică.

Naumovici argumentează astfel: Vaticanul a recunoscut, că față cu necredința, ce din ce în ce se lățește tot mai tare, trebuie să se apere biserica cu puteri unite.

De ambe părțile se recunoaște necesitatea unirei. În aceste culminează vederile patriotului ruten. Pericolul comun este chemat a traduce în faptă dorința generală de a vedea biserica lui Christos unită ca și în timpurile vechi, și punând la o parte deșertăciunile lumești cu domnirea pământescă, să lucreze mână în mână pentru formarea inimilor credincioșilor. Da, pericolul comun și strimtorarea în care se află biserica apuseană se par că vor aduce rezultatul, la care poate puțin se așteaptă, dar despre care visează visuri de aur patriotul ruten.

Noi am accentuat vederile noastre. O asemenea constelațiune nu ni se pare imposibilă mai ales vădând strimtorarea bisericii apusene. Pericolul comun nu mult apasă în cumpăna dreptății ținută de părinții din Roma. Știm bine că în timpuri de grea cumpănă, când băteau turcii la porțile Constantinopolei, biserica răsăriteană a cerut ajutorul bisericii surora, și aceasta deși pericolul era comun și îndreptat contra creștinismului, a întors spatele bisericii răsăritene, cerându-i umiliri rușinoase. Constantinopolea a căzut, cădută și biserica orientală, devenind unealtă în mâna osmanului barbar prin cruzimile sale, barbar prin fanatismul seu. S'a luat crucea de pe biserica Sântei Sofii și s'a pus semiluna, care pusă este până în ziua de azi. Nu pericolul va face unirea, ci strimtorarea bisericii, și meritul acestui signal pentru unirea bisericilor în sens creștinesc, este al rutenului Naumovici, care prin aceasta și crede salvată existența sârmanei sale națiuni.

Noi din inimă dorim să se realizeze aceste dorințe. Dorim mai mult. Ne-ar plăcea dacă asemenea dorințe s'ar generalisa, s'ar forma un curent condus de asemenea dorințe. Prin aceasta s'ar lămurii cestiunea, și prin ea ne-am lămurii și noi. Astfeliu apoi sub conducerea bisericii am asigura bisericii pacea internă, pe care se va putea zidi apoi pomposul edificiu al unirei universale în sensul evangheliei lui Christos cu o turmă și un păstoriu.

Revista politică.

În parlamentul Ungariei s'a terminat dezbaterile asupra bugetului ministrului de culte și instrucțiune publică. Bugetul s'a votat după cum fu prezentat și ministrului i s'au făcut ovațiuni din toate părțile. Vom mai reproduce și noi unele vorbiri din această dezbateri, și apoi vom trece la alte lucruri, din care și noi vom putea trage vre-un folos material și moral.

Ca nici odată de când este cunoscută Africa n'a fost îndreptată atențiunea lumii asupra ei ca și în zilele noastre. Anglia luptă lupte crâncene con-

tra falsului profet Mahdiu, Germania colonizează, Franța asemenea, nu mai puțin Italia, care pentru prima dată face acuma politică în stil mare, mărghind mână în mână cu Anglia.

Din dezbaterile parlamentare privitoare la politica colonială a Europei vom aminti la acest loc vorbirea ministrului de externe din Italia. În ședința de Marța trecută ministrul răspundând la interpelețiunile făcute cu privire la coloniile africane, dice că Italia este unul dintre cele mai puternice state maritime, de aceea ea trebuie să-și desvolte forțele pe mare, fiind aceasta baza înfloririi ei economice. Este fapt, cu statele avizate la mare, trebuie să fundeze colonii. Italia are lipsă de asemenea colonii și pentru cuvântul, că în fie care an emigrează sute de mii de cetățeni, și aceasta nu pentru că doară nu le convinge patria natală, ci din cauza că ea nu le dă cele trebuincioase pentru hrană.

În vorbirea sa ministrul spune, că Italia s'a apropiat de Englitera; apoi că ea are interes a lucra ca marea mediterană se devină un lac italian. Aceasta este programa Italiei pe care el — Mancini — înainte cu 30 de ani o a propagat de pe catedra universității în statul Piemont, căci pe atunci numai acel stat permitea manifestarea opiniunilor liberale.

Intreagă presa italiană aprobă programa guvernului schițată de Mancini. Cu focul tinereții de odinioară și cu patriotismul unui italian, ministrul a cucerit inimile compatrioților sei.

Nu tot așa judecă diarele streine. Ele constată că în vorbirea sa Mancini a dat loc patriotului învâpăiat, lăsând la o parte pe politicul, care trebuie să fie cruțătoriu în vorbe și precaut în expresiuni.

În special Franța între împregiurările actuale nu va privi fără ingrigire asupra avântului exprimat prin ministrul de externe din Italia, și va ști la a cui adresă a vorbit acesta dicând că ori ce încercare de a schimba status quo în marea mediterană va afla pre Italia cu arma în mână.

Din desperată ce era soarta trupelor engleze în luptă cu Mahdiul, acuma începe a se îmbunătăți. De curând la 19 a lunii curgătoare au câștigat o învingere alungând pre inimic. Englesii au avut mari pierderi, ele însă dispar, căci această învingere au restabilit comunicarea între generalul Gordon, care sta închis în Cartum și între Wolseley. Se spează că Mahdiul va fi învins în timpul cel mai scurt.

În România earăși va urma o remaniere ministerială. Ministrul de justiție Voinov a demisionat. Se vorbește că încă vre o câteva remaniări se vor mai succede, până când vor veni la ministeriu domnii Maiorescu și Carp.

Corespondențe particulare

ale „Telegrafului Român.”

Brașov, 15 Ianuarie 1885. Dle Redactor! Ne aflăm în secolul al 19-lea, al cărui nume singur ne impune a-i dăru deosebită considerare, ca unui period, pe care-l caracterizează pe de o parte libertatea și pe de altă parte lumina. Libertatea aduce pe om vrând nevrând la simțirea necesității de asociere. Asocierea provenită dintr'o atracțiune internă formează cele mai puternice și durabile legături; rezultatele acestui fel de asociere sunt cele mai roditoare și folositoare; pe când ceva impus

prin vre-o influință dinafară, dă semne de viață numai într-o cât se esercitează cu severitate puterea controlului prevenită de sus. Abstrag aici dela asociațiunile cu proveniență și conducere concentrică; acestea încă și au preferințele sale. Cele mai bine-făcătoare asocieri așadar sunt cele încheiate din indemn propriu — de bună voie. Și cumcă prin asociere crește lumina și dispore întunecul, despre aceasta așa cred, că nu mai încapă nici o îndoială.

Pe toate terenurile, ba în toate cercurile omeniei — așa putea dice — s'au înființat asociațiuni singur statul preoțesc pare a fi mai remas în restanță în această direcțiune. Începutul cu toate acestea s'a făcut și în sinul acestui stat. A rămânea însă numai cu începutul ar însemna prea puțină considerare a bunătăților provenite din asociere. Aceasta nu poate fi. Începutul se va continua, căci așa pretinde timpul. Eată un cas, ce ne îndeamnă a susține aceasta.

Înainte însă de a ajunge la obiect permit antecedentele.

Pe ziua de 8 ale curente a fost convocat sinodul clerical protopresbiterial din tractul I. al Brașovului. La ordinea zilei a fost alegerea a 12 deputați clericali pentru sinodul ordinar protopresbiterial. S'au prezentat toți preoții din tract, s'au constituit sub presidența dlui protopresbiter administrator I. Petric și s'a efeptuit alegerea. După ridicarea ședinței se declară adunarea în conferință preoțască, se debate cestiunea înființării unui stipendiu pentru susținerea unui elev la institutul pedagogic din Sibiu și se decide a se mijloci la sinodul protopresbiterial, ca acesta să contribuie din fondul seu pentru formarea stipendiului susnumit astfel ca stipendiul să fie în permanență.

În această conferință doi dintre preoți veniră cu ideea de a se înființa o asociațiune preoțască. Arătară adecă, că în Scelea există deja de 17 ani o reuniune, compusă din toți preoții de acolo cu scop de a se păstra uniformitatea în cele ritualuri și a se cultiva prin dezbateri de interes mai însemnat. Această reuniune însă nu are statute. Existența unei reuniuni preoțești — și încă în estindere cât se poate de mare — o pretinde timpul. Ar fi deci oara supremă a se lărgi cercul acelei reuniuni; să se formuleze nește statute, care să fie întărite cu clausula de aprobare a organelor competente superioare.

Cu mare entusiasm s'a îmbrățișat această propunere și s'a luat deciziunea următoare: Preoțimea din tractul protopresbiterial I. al Brașovului înființează o asociațiune pentru promovarea progresului în cultură ce o pretinde timpul dela preoți și pentru ajutorarea materială a preoților lipsiți de mijloace.

De salutat este acest conclud mai vortos, că în această asociațiune — după compunerea statutelor în cadrul statutului organic și după aprobarea lor din partea Măritului Consistoriu — pot intra ca membri și preoți din alte protopresbiterate ale arhidiecezei; de salutat e căci timpul suprem era a se ingrijii preoțimea mai serios de chemarea sa proprie, pentru că — doară nici când n'au apărut atâtea împregiurări nefavorabile pentru chemarea cea grea a preotului ca în zilele noastre, ba această stare a lucrurilor pare a continua, progresând în direcțiune dușmană pentru densul. Spiritul materialist crește în proporțiunea în care scade cel idealistic; avântul culturi moderne isbește neînterupt în temelile simțemintelor religioase; pietatea creștinilor scade

medii ca la *Grammaire* a lui Labiche. Și acum, din unele din acestea memoriuri pare că ese un fel de „fumuri archeologice,” tot atât de îmbătătoare ca și cel din neuitatele „lulele preistorice” române.

Totuși, din toate împreună, folosul ce reese nu mai e ași tăgăduit de nimeni. Învățații provinciali sunt astăzi membri și corespondenți ai Institutului Francei și ai diferitelor academii europene. Adeseori când e vorba de a se discuta o cestiune oarecare într'o întrunire de erudiți, membrii acestei întruniri nu uită a întreba dacă prin provincie Francei nu e vr'un „învățat de provincie” care să fi făcut din cestiunea aceea obiectul neobositelor sale studii și cercetări.

De altă parte, ce istoric s'ar mai bizui astăzi a scrie, bună-oară, istoria unor cestiuni fie cât de mici din secolul XVI al Francei, fără a fi studiat întâiu scrierile și descoperirile dlui Tamizey de Larogue, odinioară „învățat de provincie” ear ași judecător fără apel într'o mulțime de cestiuni istorice.

Va putea tare bine un istoric, întemeindu-se pe legende mincinoase și atribuite din chiar senin unor persoane istorice, sau pe cuvinte răspunsuri și strigăte plămuite, să scrie multe și mărunte, să tragă din astfel de legende și cuvinte consecinți unele mai falnice de cât altele; — critica sênătoasă va trece peste meritele cărței sale și-l va trimite la

vre-o modestă broșură de 30, 40 pagini a vreunui învățat de provincie, cari îi va arăta din fir până-n ață, că legenda sau cuvântul pe care densul își întemeiease minunata sa „tartină” istorică sau politică, sunt tot atât de neadeverate ca și mult cunoscutul: *l'Etat c'est moi* al lui Ludovic XIV, ca și cuvintele ce se dice că le-ar fi pronunțat Doamna du Barry poruncind lui Ludovic XV să-i aducă ceașca cu cafea: *La France, le café; . . . le camp!*

*

La meritele învățaților de provincie și la serviciile ce lucrările lor aduc bunioară istoriei generale, ne gândiam vădând prin revistele bibliografice franceze că se anunță aparițiunea unui studiu asupra „Vieței private în secolul XV, în provincia Anjou din Franța.” „Un învățat de provincie” dl André Joubert, a dat preste catastihul de venituri și de cheltueli ținut de ingrigitoriul moșilor seniorelui dela Brosse, prietenul ascunsului și bânuitoriului rege al Francei, Ludovic XI. Cu acest catastih, cu alte hârtii de prin bibliotecile publice și particulare și cu registrele de pe la biserici, dl Joubert zugrăvește pentru concetățenii sei, în toate ale ei amănunte, vieța strămoșilor lor dintre 1400 și 1500.

În Germania și prin Austria, pre lângă publicațiunile învățaților locali, municipalitățile contri-

buesc pre întrecute la această frumoasă și mult instructivă reinviere a trecutului. Veți vedea, bună-oară la Salzburg, în muzeul orașului, reconstituțiunea vieței private în secolele XV, XVI, XVII, admirabil de bine alcătuită și de o bogăție cum rar mi s'a întâmplat să ved într'alte părți. Odăi de primire, de studiu, de dormit, sufragerie, culniă, împodobite toate cu mobilele și utensilele timpului, autentice, probate și arhi-probate înainte de a fi cumpărate de primăria, în urma rapoartelor și judecării afirmative a specialistilor în asemenea materii.

*

Locuitori orașului și ceialți germani, preumblându-se prin aceste odăi, nu așteptă decât se vadă venindu-le înainte nobila castelană, adecă stăpâna casei din acele vremuri, pentru ale spune bun sos și a le oferi bere în hanapurile de pe atunci — canății uriașe la vederea cărora toți vizitatorii — chiar și studenții berlinesi — se simt pătrunși de o adencă și spăimântată admirațiune.

Poate că me înșel, dar după cât știu, „învățul de provincie,” adecă felul acesta de scriitori, nu s'a născut încă în țara noastră.

Bine înțeles, vorbesc de orașele cele mici, nu de cele 4, 5 orașe mari cari trăiesc în „vieța capitalei” și al căror scriitori sunt mai totdeauna „ro-

și imoralitatea se lățește ca o cangrenă contagioasă; autoritatea preoțească, vađa bisericeii dispare încetul cu încetul, astfel încât îți vine a crede, că în scurtă vreme sanctuarul, care a ocrotit și a scut naționalitatea noastră până acum nealterată de dușmanii sei seculari nu va mai fi în stare a împlini nici măcar în parte lucrări de însemnătate epocală ca în trecut. Datoria preoției este a armoniza cultura poporului sieși încredințat, cu principiile religioase și morale astfel, ca una să nu fie împedecată în cursul viei naturale, ear cealaltă să nu sufere scâderii prin înaintarea celei dintâi. Cât privește starea materială a preoților cred că nu va contesta nimenea împregiurarea, în urma căreia subsistența lor, care constă numai din venite stolare, a devenit de acum foarte problematică; — și aceasta este o urmare tot a împregiurării arătate mai sus. Între acestea de reușiri nu este oare foarte ardețoare necesitatea reuniunilor preoțești nu numai la noi aici în cercul Brașovului dar mai cu deosebire încă în alte părți ale românismului, unde sunt împregiurările — poate — și mai maștere ca la noi? Onoare preoției tractului Brașovului și în special onoare preoției din Săcele, carea s'a îngrijit atât de timpuriu de niște cestiuni atât de importante, de cari preoții dintr'alte părți încă nici aji nu visează!!!*)

Un Nimenea.

Preșmer, 15 Ianuarie, 1885. Onorate Dl Redactor! Din țeara Oltului în țeara Bârsei, două polituri în cari românii, locuitorii ai statului nostru poliglot, preponderază cu numărul, și unde poate omul întâlni câte ceva folositor neamului seu, călătorii eu în zilele acestea.

Las țeara Oltului cu centrul ei Făgăraș în care astăzi durere se întâmplă și lucruri de condamnat, cari numai onoare nu ne prea fac în special noue Făgărașenilor, și me mărginesc a scrie câteva șire despre unele impresii plăcute întâmpinate în escursiunea mea prin țeara Bârsei.

Ajunsesem în Brașov de nenumerate suveniri îmi reamintea timpul studiului meu la gimnaziul român de aici. Între acestea enumăr și scoala elementară ortodoxă română din Brașov-vechiu, carea ca gimnaziu o cercetam făcând studii private la vrednicii învățători de atunci pre cari după treispredece ani astăzi îi reîntâlnesc neobositori încă în grede lor chemări și tot în acele locuri. Ca unul care de cinci ani încoace încă me hrănesc din fructul așevios însă dulce al chiemării învățătoresții, ca să ved acest fruct — educațiunea în școală, — cum se poate ajunge și în alte părți, după ce-l știu și eu apretia, am luat parte la propunerile ambilor colegi învățători ai acestei școli. N'as scrie aceste rânduri, dacă în această școală, referitor la factorii prosperării ei, ar domni încă și astăzi ca odinioară buna înțelegere, mergând lucrurile mână în mână ca mai înainte. A trecut timpul acela. Astăzi harnicilor învățători din Brașov-vechiu li se dă se înțelegă că sunt spini în ochii unor persoane singure chimate și cu îndatorire a da sprigină la înaintarea instrucțiunii în școală și a altor lucruri folositoare poporului. Sunt amenințați cu detragearea din ceea ce le compete, ori ce merit al lor nu e considerat, ba din contră li se caută nod în pa-

*) La ideea de „reuniuni preoțești“ încapă multă vorbă. Noi facem loc în foaia noastră pentru discursiuni și pro și contra, ca cestiunea să se lămurească Red

pură, făcându-le în chipul acesta amară viața. Unul are 96 elevi și eleve, cari cercetează regulat școala, celalalt aceste 70, destul, dacă nu prea mult, și cu învățământul discipina și cu tot prosperarea învățământului conform capacității elevilor e la înălțime. Numai o armonică conlucrare purcesă din cuget bun și iubire din partea tuturor conducătorilor acestei școli bine organizate se recere, și despre roade binefăcătoare poporului din vechiul — Brașov nu me îndoiesc.

Dela Brașov, două oare spre răsărit, lăsând la stânga Hermașul, aușe în Preșmer, sat frumos locuit de sasi și români. Aici am stat două zile. Într'una am luat parte la propunerile corpului didactic care constă din trei învățători în împregiurările de aici bine salarisați, cari și împlinesc chemarea cu conștiință; ear într'alta la „balul“ arangiat de acest corp învățătoresc în folosul copiilor sârșeri. E al treilea an, decând în comuna centrală Preșmer se pune la cale câte o petrecere de joc cu scop filantropic la care se invită inteligența din giur și loc. Nu numai petreceri dar și alte întruniri cu scop literar s'au ținut și se țin din când în când tot spre binele comun în acest frumos sat, decând zelosul preot și învățător dirigent George Lude se află în capul lucrurilor. Sala „hotelului mare“ din Preșmer splendid iluminată și destul de spațioasă, Joi în 10 Ianuarie a. cur. pre la nouă oare seara era plină de oaspeți din toate părțile: preoți, învățători și alți inteligenți lângă cari se adauge inteligența și poporul din loc bine reprezentat. Frații sasi încă n'au fost indiferenți. Corpul didactic al lor și alte persoane, între cari amintesc didacticul satului Ioan Türk, care în timpul pauzei au vorbit cu simțământ pentru dragostea și buna înțelegere dintre românii și sasii conlocuitorii ai acestei comune, au asistat până târziu. Partea națională românească încă a fost reprezentată. Între altele amintesc pre Dșora Tațiană Dogariu, prezentată în frumosul seu costum național moldovenesc. Dintre jocurile s'au executat: hora Brașovului, Romana, Hațegana, Breaza, Ardeleana etc. Venitul a fost satisfăcătoriu; petrecerea a durat până dimineața în ziua albă.

Astfel de petreceri sociale cu scop filantropic, cari aduc prelângă venit material și foloase vieții sociale ori cărei comunități sunt recomandabile și dacă se poate bine e a fi repetate în fiecare an.

Călețorii.

Sighișoara, 15 Ianuarie 1885 v. Preaonorate Domnule Redactor! Nește împregiurări foarte triste me îndeamnă a ve ruga ca să binevoiți a da loc acestor șire triste în coloanele mult prețuitului diariu ce redigeți.

Cruda moarte rupse firul unei vieți scumpe, carea produse multă întristare și condurere! — Joi în 3 Ianuarie a. c. v. la 12 oare din zi, repausă Ioana Boiu născută Pălușian, soția protopresbiterului și parohului din Sighișoara Zacharia Boiu sen. după o boală foarte dureroasă și îndelungată în etate de 78 de ani.

Răposata condusă de spiritul adevărat creștinesc ornată de frumoase însușiri și vrtuți a fost model de preoteasă, de soție, de maică și de bună, spriginitoare puternică a sârșerilor, mângâitoare dulce a orfanilor și generoasă — carea, prin calitățile atinse și câștigare în viață adevărată și simpatie în oate societățile, nu numai între cunoscuții sei ci și în cercuri mai îndepărtate.

Pe lângă folosul și însemnatul contingent de noi cunoștințe pe cari răspunsurile învățătorilor le aduceau științei române, eu cred că ministrul și academiștii, autori ai „Cestionarului“ sau așa numitului „Isvod“, mai trăgeau nădeșde și pentru ceea ce s'ar putea numi „vocațiunile instantanee“; cu alte cuvinte, ministrul și învățații din capitală, în patrioșica lor speranță, și diceau că măcar 10 la sută din învățătorii sătești, primind și studiând întrebările cestionarului, se vor simți sălțați de „căldurile științei“, și că, după ce vor sfârși lucrarea impusă de autorități, vor continua, pentru mulțămirea lor sufletească, a cultiva și aprofunda, în cercul restrâns al comunei lor, studiile istorice, archeologice și literare.

Cestionarul, adecă, juca în ocurența de față, rolul scântei bine-cuvântate care provoacă flacăra. Ministrul spera è così dolce di sperai! — că această flacăra va fi trainică întocmai ca focul Vestalelor romane.

De s'ar fi realizat dorințele acestea, și dacă învățătorii ar fi mers înainte cu cercetările, în mărșina puterintei lor, aji, de sigur, ne puteam fâli și noi, ca și Francesii, cu acest soi de scriitorii, cu „învățații de provincie“, cari ar fi meritat toate încuragiările învățaților din capitale și de cari acestia din urmă s'ar fi folosit mult, spre binele general al științei române.

Pentru aceea moartea densesi produse întristare generală și simpatiile ce le avea densesa sau manifestat într'un mod imponent la înmormântarea ei în 6 Ianuarie c. v. la carea luă parte mulți preoți, învățători și alte notabilități de toate națiunile și confesiunile din loc — dintre cari îmi iau voiă a nota pre Preaștinat Domniile Lor dl primariu cetățenesc și pre preoșimea confesiunilor conlocuitoare, precum și un popor nenumărat nu numai din loc, ci și din comunele de prin pregiur. Servițul divin la înmormântare fu celebrat de 6 preoți, dintre cari unul covântea Dsa funculară din Hasfalău, Hașfalău ținând cuvântarea funebrală în biserică, care a mișcat în mod vedit inimile auditorilor, și în carea cuvântătorul întonă jalnic perderea dureroasă prin moartea reposatei pentru familia și pentru toți cunoscuții sei.

Trista funcțiune se termină cu un imn funebral anume compus de unii din aceste învățători de fiul reposatei dl Z. Boiu, asesor consistorial în Sibiu, care imn cât și celelalte cântări funebrele se execută de corul elevilor din Sighișoara și ajutați de învățătorii din pregiur, anume adunați la înmormântare, — sub conducerea învățătorului din Sighișoara Nechita Luculeț.

Perderea din viață a acestei nobile femei o deplânge nu numai iubitul și încărunțitul ei soț de 85 de ani cu care a viețuit fericită în 63 ani — nu numai cei 5 fii — de vârstă — nu numai 14 nepoți 10 strănepoți, o soră bătrână și consăngeniile sei — ci o deplânge tot sufletul ce a avut ocaziune a o cunoaște — și au tot dreptul a simți dureros perderea acestei femei din viață, a acestei mame a tuturor — căreia îi esclamăm din toată inima ceii ce o cunoaștem; Fiei țărâna ușoară! — Fiei amintirea eternă!

N. Luculeț, învățătoriu.

Semne bune.

În adunarea generală de ieri a comitatului Cojognei, dl Ladislau Vaida făcând propunere: ca adunarea generală să se adreseze către guvern pentru a nu întârii statutele acelor reuniuni cari au de scop a contopi naționalitățile nemaghiare în cea maghiară, și ca magistratul comitatens să fie oprit a se alătura la astfel de reuniuni.

Propunerea se va pertracta astăzi. Ne putem aștepta la ciocane și schinte de foc.

Avis.

Reuniunea română de cântări din Sibiu și va ținea adunarea generală **Duminică 1 Faur, a. c. st. n. după ameați la 4 oare** în localul de probe din seminarium.

La ordinea zilei este raportul anual și constituirea oficialilor pentru anul viitoriu.

Comitetul.

Varietăți.

* (Petrecere cu joc). Reuniunea română de cântări din Sibiu va arangia astăzi — Sâmbătă la 19/31 Ianuarie a. c. o petrecere cu joc, în localitatea restaurațiunii „Tunyosi Csapó Foc.“

Începutul petrecerii la 8 oare seara.

Tacsa de intrare 60 cr. de persoană.

Sunt invitați toți membri reuniunii.

* (Învitare.) Acele P. T. Dame și Domni cari vor participa la balul ce se va arangia în 7 Februarie a. c. din partea „Reuniunii femeilor române“ din Sibiu și doresc a dansa „Romana“, sunt prin această invitație a lua parte la 2—3 probe de „Romana“ ce se vor ține sub auspiciile unor Doamne din Comitetul Reuniunii.

mâni“ și foarte rar „craioveni, gălățieni, ploieșteni, etc.“ în scrierile lor.

Lipsa acestui soi de oameni se simte adesea de scriitorii cari doresc sau sunt datori să aibă amănunțite cunoștințe asupra cutărui sau cutărui district asupra cutărui ori cutărui oraș sau orașel al României. Aibă învățătorii români, „cel de capitală,“ prodigioasa activitate a lui Balzac sau a lui Alexandre Dumas pre care Michelet îl numia una din forțele naturii, și tot nu va putea, avându-se în vedere esigintele științei de aji, să-și dea seama singur de toate cele ce trebuie să cunoască pentru a-și alcătui bine lucrarea ce a întreprins.

Pătrunși de această absolută imposibilitate, învățații „din capitale“ s'au încercat adeseori să arunce în orașele, în orașele și chiar până și în satele principale ale țerei sămânța atât de folositoare a „învățătorului de provincie“ care, după câte vedurăm mai sus, rodește frumos și bine în țările Apusulii.

Cunosc una din aceste încercări, făcută între 1871 și 1874 de ministrul instrucțiunii publice și al cultelor, cu ajutorul unora din academiștii noștri de astăzi. Încercarea consistea de a pune aceleași anumite întrebări tuturor învățătorilor sătești din România, în privința vechilor așezăminte ce se află în deosebitele comune ale regatului.

Se vede însă că sămânța n'a prins atunci și alte încercări vor mai trebui făcute. Vor trebui cu atât mai mult făcute, cu cât folosul va fi îndoit, mai cu seamă pentru românii: fie sătești fie orașenești, vor servi științei române, reînnoirii trecutului în vederea prezintului și viitorului; și al doilea, pentru că învățătorul, studiind și cercetând, când de voiă când cu bold, adecă din porunca superiorilor sei, își va înmulți cunoștințele, își va învertoșa puterile minții, într'un cuvânt, pătrundându-se și mai bine de însemnătatea admirabilei sale funcțiuni, el va deveni din ce în mai capabil a îndeplini-o astfel cum trebuie.

Știm toți ce va să dăcă pentru o țeară învățătorii cei buni. — În Franca, de la 1870 încoace, se repetă de toate partile și în toate zilele că nu diplomația principelui de Bismark, nici strategia mareșalului de Moltke au făcut unirea și mărirea Germaniei actuale, ci numai și numai învățătorul primar, dascălul de școală.

Până aji, această afirmațiune n'a fost contradisă de nimeni, și nici pe viitor nu cred să se găsească vr'un isteț care să dăcă că nu e adevărată. Gion.

După „Românul.“

Spre scopul acesta se binevoiască a se însinua fie-care participante cel mult până luni în 2 Februarie a. c. la 5 oare p. m. la presidenta reuniunii Dna Maria Cosma (strada Macelarilor, edificiul „Albina“), cu care ocaziune se va face cunoscut localul și timpul de probă.

Comitetul.

* (Carneval.) Reuniunea femeilor române din Brașov trimite invitații la Balul care va avea loc Sâmbătă în 19/31 Ianuarie 1885 în „sala Redutei din Cetate.“

Venitul balului e destinat pentru „Fondul Reuniunii“, care îngrijește de instrucțiunea și educațiunea fetițelor sărace. Începutul la 8 oare seara.

Bilete de intrare atât jos, cât și pe galerie cu 1 fl. 50 cr. de persoană se pot procura dela dd. M. și L. László; Frații Simay, Librăria N. Ciurcu, I. Dușoiu jun. și seara la cassă. Bilete de intrare se vor da numai la prezentarea invitației.

Ofertele mărinimoase sunt a se trimite la adresa dlui comerciant G. B. Popp, cari se vor chita apoi pe cale jurnalistică.

* (Postal.) Direcțiunea postelor din Sibiu aduce la cunoștință publică, că prefăcându-se oficiul postal din Székelykeresztur cu începere din 1 Februarie a. c., în oficiu postal erarial de clasa a doua, dela ziua aceasta epistolele și pachetele adresaților de pe teritoriul acestui oraș se vor intima prin servitori reg. de poste.

Epistolele simple și cele recomandate, corespondențe, tipărituri, scrieri volante, jurnale, precum și asigurațiunile postale se vor inmanua gratuit.

Pentru mai multe pachete trimise cu o singură rambursă postală se solvește ca și pentru un pachet.

Dorind cineva a-și ridica epistolele, jurnalele etc. în persoană sau prin un împuternicit al seu, i

se va deschide o cutie pentru care va avea să solvească anticipative câte 50 cr. pe lună.

Pentru avis despre pachete, fără ducerea pachetului la locuință, se va solvi 2 cr., ear pentru epistolele cu bani, duse la casa adresatului, precum și pentru pachete de 1½ kgr., se va solvi 3 cr.

* (Obiceiu bun.) Împărăteasa Germaniei are obiceiul de a da servitoarelor din statele cari se țin de dreptul de imperiu, și care au servit 40 de ani continuu aceeași familie, o recopansă care consistă într-o cruce de aur și o diplomă iscălită de mână împărătesei. În acești din urmă opt ani, s'au prezentat 1146 de casuri de asemenea natură dintre care 140 în Alsacia-Lorena.

* (Proces între descendenții a doi poeți.) Un proces între descendenții a doi iluștri poeți, Manzoni și Victor Hugo se va cerceta în curând la Roma. Este căta-va vreme, d. Renzo Manzoni, jurnalist, se duse la comtesa Hugo, femeie separată a unui nepot al poetului francez, luă un portret al ficei d-nei Hugo și se depărtă cu el — nu fără luptă, căci comtesa după ce a primit o palmă într-o primă încercătură se întorse cu un baston și încercă prin lovitură a-i relua portretul. Cele două părți s'au adresat justiției: Comtesa s'a plâns de violare de domiciliu, lovituri și hoție, Contele Manzoni pentru lovituri.

* (Statistica Bisericeii din Rusia.) După censul bisericesc pentru anul 1883, locuitorii din Rusia, peste 100 milioane la număr, sunt împărțiți în privința confesiunilor precum urmează: ortodocși 65 milioane; diferite secte, 12 milioane; catolici 8 mil.; protestanți preste 3 milioane; armeni aproape 2 mil.; jidani și muhamedani câte 3 milioane. Rusia are 59 diecese cu 61 episcopi, între cari sunt

3 mitropoliți și 17 arhiepiscopi. Clerici mireni, sau albi, sunt peste 100,000, ear episcopi și călugări (clerici negri) sunt 10,200. În Rusia sunt 636 catedrale, 41,047 bisericuști 13,877 capele. Mănăstiri sunt 385 de călugări și 167 de călugărițe. Sunt în Rusia 4 facultăți de teologie cu 950 studenți și 53 seminarie cu 14,800 elevi. În ultimul an au intrat în sinul Bisericeii ortodoxe 10,812 convertiți și anume: 4,796 din păgâni; 3,295 din secte; 1,027 catolici, 700 protestanți, 572 jidani; 410 muhamedani, și 11 armeni.

* (Bibliografic.) „Transilvania“ Nrii 1—2. anul 1885. are următorii cuprins:

Material pentru istoria regimentului I. grănițariu din Transilvania. — Teoria lui Rösler: studiu asupra stăruinței Românilor în Dacia Traiană, de A. D. Xenopol, prof. de Istoria Romanilor la Universitatea din Iași. — Din anticitățile Egiptului (Etnografia; viața socială și politică). — Procese verbale ale comitetului asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român luate în ședințele dela 30 Decembre și 15 Ianuarie 1885. — Anunț de abonament.

Bursa de Viena și Pesta.

Din 29 Ianuarie n. 1885.

	Viena	B-pesti
Galbin	5 80	5 78
Napoleon	9 77	9 75
London (pe poliță de trei luni)	123 70	123 60

(Medicul experimentează la sine însuși).

Domnul Dr. în medicină Beyer din Limberg (Austria inferioară) despre o încercare a pilulelor de Svițera ale apothecariului R. Brandt serie: Pilulele de Svițera (70 de cr. o satulă —) pe cari mi le-ai trimis de probă, le-am cercat folosindu-le eu însumi, și le-am aflat de bune.

Nr. 5.

[1974] 3—3

CONCURS.

După-ce alegerea de protopresbiter pentru tractul vacant al Iliei efectuată în sinodul protopresbiterial al acestui tract la 2 Iunie 1883, în ședința plenară a venerabilui consistoriu archidiececan din 5 Septembrie 1883 s'a anulat și aceasta s'a luat la cunoștință și de cătră sinodul archidiececan în ședința din 19 Aprilie 1884 sub Nr. prot. 44, — prin aceasta se publică concurs nou pentru îndeplinirea postului de protopresbiter al tractului Iliei, pe baza statutului org. §. 23 pct. 5 și a instrucțiunii votate de sinodul archidiececan la 13/25 Aprilie 1877. Nr. 191 §. 7.

Fiitorul protopresbiter ca atare va locui în locul central al tractului anume în opidul Ilia.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

a) venitele ordinari protopresbiterali, cari stau din ajutoriul de stat și din tacsele ce incurg pentru ședulele de cununie, pentru vizitarea comunelor tractuali, pentru procesele divorțiale și pentru alte speciale funcțiuni protopresbiterale;

b) venitele ordinari ale parohiei de clasa a III din Ilia.

La postul acesta pot concurge bărbați apți și binemeritați pe terenul bisericesc și scolar, și în special aceia: cari după o pregătire de cel puțin 8 clase gimnasiale s'au reale cu testimoniul de maturitate, au terminat studiile teologice la vreunul din institutele metropoliei noastre, și au susținut cu succes bun esamenul rigoros de calificățiune; s'au cari după pregătirea indicată mai sus, au terminat studiile teologice la vre-un institut ortodocș afară de metropolia noastră, dar apoi au depus esamenul de calificățiune înaintea comisiunii esaminateoare a consistoriului archidiececan.

Pot însă concurge și fără testimoniul de calificățiune profesorii de teologie și preoții chirotoniți înainte de întroducerea esamenelor de calificățiune; dacă în celelalte au calificățiunea prescrisă mai sus.

În mod excepțional mai pot concurge și fără prescrierea pregătire gimnasiale acei administratori protopresbiterali, cari din privire la aplicabilitatea lor, la zelul și acuratețea ma-

nifestată în administrarea protopresbiteratului, vor avea dela consistoriul archidiececan plenar speciala îndreptățire la acest concurs.

Cei ce voiesc a concurge la acest post, au a-și așterne suplicele concursuali la venerabilui consistoriu archidiececan în Sibiu în restimp de 30 de zile dela prima publicare a acestui concurs în foaia „Telegraful Român“, alăturând câte o tabelă de calificățiune, care să conțină date esacte și speciali în următoarele rubrici: Numele, caracterul (rangul bisericesc) și locuința concurrentului; anii etății Canul, luna și ziua nașterii); studiile pregătitoare afară de cele teologice (anul, locul și categoria acelora); esamenul de maturitate doctorat s., a.; studiile pregătitoare teologice (anul și locul acelora) și esamenul de calificățiune; serviciile de până acum pe terenul bisericesc și scolar (timpul, locul și categoria acelora), în fine cunoștința limbilor și alte reflecțiuni. Datele din aceasta tabelă sunt de a se întări cu documente, cari să se accludă în original, precum: carte de botez, testimoniul scolastic și de maturitate, testimoniul teologic și de calificățiune, atestate de servicii bisericești, și eventualminte alt feliu de recomandări.

Din ședința comitetului protopresbiterial ținută în Ilia la 10 Ianuarie 1885.

Alecsiu Olariu, Parteniu Crișan,
președinte. not. comit.

Nr. 253,

[1975] 3—3

CONCURS.

Pe baza statutului organic §. 63 combinat cu §. 23 punct 5 și a instrucțiunii votate de sinodul archidiececan la 13/25 Aprilie 1877 Nr. 191 §. 7, prin aceasta se publică concurs pentru îndeplinirea postului vacant de protopresbiter în tractul Mediașului.

Fiitorul protopresbiter ca atare va fi totodată și paroch in locul central al tractului Mediaș ocupând parochia de clasa III.

Emolumentele împreunate cu acest post protopresbiterial sunt:

a) venitele ordinari protopresbiterali, cari stau din ajutorul de stat și din tacsele ce incurg pentru ședulele de cununie, pentru vizitarea co-

munelor tractuale, pentru procesele divorțiale și pentru alte speciale funcțiuni protopresbiterali.

b) venitele ordinari ale parohiei de clasa a III din Mediaș, cu aceea observare însă, că fiind parochia din Mediaș provădută de presinte cu capelan, fiitorul protopresbiter va avea ca paroch acolo decamdată numai jumătatea din venitele parohiei, ear cealaltă jumătate este rezervată capelanului actual.

La postul acesta pot concurge bărbați apți și binemeritați pe terenul bisericesc și scolar, în special aceia cari după o pregătire cel puțin de 8 clase gimnasiale sau reale cu testimoniul de maturitate, au terminat studiile teologice la vreunul din institutele metropoliei noastre, și au susținut cu succes bun esamenul rigoros de calificățiune sau cari după pregătirea indicată mai sus au terminat studiile teologice la vr'un institut ortodocș afară de metropolia noastră, dar apoi au depus esamenul de calificățiune înaintea comisiunii esaminateoare a consistoriului archidiececan.

Pot însă concurge și fără testimoniul de calificățiune profesorii de teologie și preoții chirotoniți înainte de întroducerea esamenelor de calificățiune, dacă în celelalte au calificățiunea prescrisă mai sus.

În mod excepțional pot concurge și fără prescrierea calificățiune gimnasiale acei administratori protopresbiterali, cari din privire la aplicabilita-

tea lor, la zelul și acuratețea manifestată în administrarea protopresbiteratului, vor avea dela consistoriul archidiececan (plenar) specială îndreptățire la acest concurs.

Cei ce voiesc a concurge la acest post au a-și așterne suplicele concursuali la Venerabilul Consistoriu archidiececan în Sibiu în restimp de 30 zile dela prima publicare a acestui concurs în foaia „Telegraful Român“ alăturând câte o tabelă de calificățiune, care să conțină date esacte și speciali în următoarele rubrici: numele, caracterul (rangul bisericesc) și locuința concurrentului; anii etății (anul luna și ziua nașterii); studiile pregătitoare, afară de cele teologice (anul, locul și categoria); esamenul de maturitate, doctorat și altele; studiile pregătitoare teologice (anul și locul acelora) și esamenul de calificățiune; serviciile de până acum pe terenul bisericesc și scolar (timpul, locul și categoria acelora); în fine cunoștința limbilor și alte reflecțiuni. Datele din aceasta tabelă sunt de a se întări cu documente, cari să se accludă în original precum carte de botez, testimoniul scolastic și de maturitate, testimoniul teologic și de calificățiune, atestate de servicii bisericești și eventualminte toate altfelii de recomandări.

Mediaș 6 Decembre 1884.

Comitetul protopresbiterial al tractului Mediașului.

Dionisiu Chendi, Dionisiu Romanu,
președinte. notariu.

Zambach și Gavora.

Fabrica de vestminte și recuise bisericești

de rit catolic și grec.

[1928] 13—30

în Budapesta, strada Vațului, Váczi utca Nr. 17.

Felon sau Odăjdii Albe, Stihare, Dalmatice, Baldachin, prapori. Toate felurile de steaguri, și pentru societăți industriale (și pentru pompieri) co-

vor pe altariu, potiruri, pietohlebni-ca, cădelnițe, pacifical, candelde de altar, policandre pentru biserici, ripide, chivot, cărți de Evangelie etc.

Comande se efectuesc prompt. — Obiectele, cari nu vor conveni, se vor schimba cu altele.